

והוינן בה: מדוע הדבר שקול? וליחזי האי
 "לא" אי בלמ"ד אל"ף כתיב — "לא" הוא.

אי בלמ"ד וי"ו כתיב — "לו" הוא?

ומשינינן: וכי כל היכא דכתיב בלמ"ד אל"ף,
 "לא" הוא? אלא מעתה "בכל צרתם לא
 צר", דכתיב בלמ"ד אל"ף, הכי נמי ד"לא"
 הוא, ומשמעו שאינו חושש לצרתם?

וכי תימא הכי נמי? והכתיב "ומלאך פניו
 הושיעם"!⁽⁴⁰⁾

אלא, על כרחך, משמע הכי ומשמע הכי,
 אפשר לפרשו גם כאילו כתוב בוי"ו, והוא
 הדין כשכתוב בוי"ו אפשר לפרשו כאילו
 כתוב באל"ף [פיהמ"ש לרמב"ם], ועל כן גם
 בענין איוב הדבר אינו מוכרע אם עבד
 מאהבה או מיראה.

תניא: רבי מאיר אומר: נאמר "ירא אלהים"
 באיוב, ונאמר "ירא אלהים" באברהם
 בעקידה "כי עתה ידעתי כי ירא אלקים
 אתה".

ודרשינן מה "ירא אלהים" האמור באברהם
 — מאהבה.

אף "ירא אלהים" האמור באיוב —
 מאהבה.

יחד "לאמר" — דפתח משה ברישא. וכך
 פירושו: ויאמרו כולם כאחד, לאחר שקיבלו
 רשות לאמר, דהיינו, לאחר שפתח משה.

תנו רבנן: דרש רבי יוסי הגלילי: בשעה
 שעלו ישראל מן הים, נתנו עיניהם לומר
 שירה. וכיצד אמרו שירה? עולל תינוק גדול
 מוטל על ברכי אמו, ותינוק קטן יונק משדי
 אמו, כיון שראו את השכינה, עולל הנביה
 צוארו, ותינוק שמת דד מפיו, כלומר, כולם,
 מן החשוב עד הגרוע, ואמרו "זה אלי
 ואנוהו". שנאמר "מפי עוללים ויונקים יסדת
 עוז".⁽³⁸⁾

היה רבי מאיר אומר: מניין שאפילו עוברים
 שבמעיי אמן אמרו שירה על הים?

שנאמר "במקהלות [כשנקהלו על הים]
 ברכו אלהים ה' ממקור ישראל", אפילו
 אותם שבמקור אמן.

והוינן בה: [והא לא חזו, הרי העוברים לא
 ראו קריעת ים סוף, וכיצד אמרו שירה?⁽³⁹⁾

ומשינינן: אמר רבי תנחום: כרם של אמן
 נעשה לחן כאספקלריא המאירה, וראו].

שנינו במשנה: דרש רבי יהושע בן הורקנוס
 שלא עבד איוב אלא מאהבה שנאמר "הן
 יקטלני לו אייחל", ועדיין הדבר שקול לו
 אני מצפה או איני מצפה.

40. קשה, למה לא מביא מ"אשר לא חומה"
 ו"אשר לא כרעים" דמשמעותו בוי"ו. וי"ל דהתם
 פשיטא דמיירי ביש לו חומה דהא כתיב לפני זה
 "כי ימכור בית מושב עיר חומה", וכן "אשר לא
 כרעים", ידוע שהארבה והחרגול יש להם כרעים.
 מה שאין כן "בכל צרתם לא צר" שיש לפרשו
 גם באל"ף. תוספות שאנץ.

38. והוא כדעת רבי נחמיה דלעיל שכיוונו ברוח
 הקודש וגם העוללים והיונקים כיוונו לומר
 שירה. ח"א מהרש"א.

39. אע"ג דאמר במסכת נדה שהתינוק במעי אמו
 צופה מסוף העולם עד סופו, אין הכוונה לראיה
 ממש אלא לראיה שכלית. ח"א מהרש"א.